

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 114 § mervärdesskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att mervärdesskattelagen ändras så, att begränsningen av avdrag för personbilar också gäller bilar avsedda för två ändamål.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

Enligt den gällande 114 § 1 mom. 5 punkten mervärdesskattelagen (1501/1993) får mervärdesskatten för en anskaffning inte dras av när anskaffningen gäller bl.a. personbilar samt varor och tjänster som har samband med användningen av dem. Enligt 2 mom. i den nämnda paragrafen gäller begränsningen av avdragsrätten emellertid inte personbilar som har anskaffats till försäljning, uthyrning, användning för yrkesmässig persontransport eller körundervisning eller personbilar som har anskaffats för att enbart användas för ändamål som berättigar till avdragsrätt. Avdragsrätten i fråga om personbilar har begränsats av administrativa och övervakningsmässiga skäl i syfte att göra det lättare att dra en gräns mellan privat och rörelsemässigt bruk.

Den ovan nämnda avdragsbegränsningen gäller inte paketbilar. På dem tillämpas de allmänna bestämmelserna om avdragsrätt.

I mervärdesskattelagen definieras inte begreppet personbil. I praktiken skall dock bestämmelserna i förordningen om fordons konstruktion och utrustning (1256/1992) tillämpas.

Enligt 3 § 2 punkten i den ovan nämnda förordningen avses med personbil (kategori M1) en för persontransport avsedd bil med plats för högst åtta personer utöver föraren. Enligt 3 § 4 punkten i förordningen är en

paketbil (kategori N1) en för godstransport avsedd bil med en totalmassa av högst 3,5 ton. Enligt förordningens 63 §, sådan den löd fram till den 29 september 1998, fick säten som var avsedda för tillfälligt bruk installeras i ett täckt lastutrymme eller en täckt avdelning av lastutrymmet på en bil i kategori N bl.a. om sätenas och ryggstödens tjocklek var högst 50 mm. Dessutom skulle sätena kunna fällas upp och låsas i uppfällt läge på ett sådant sätt att de inte i detta läge väsentligt minskade det för godstransport reserverade utrymmet.

Den ovan nämnda förordningen ändrades genom förordning 703/1998, som trädde i kraft den 30 september 1998. Genom ändringen fogades till förordningen en ny 21 b §, där bilar avsedda för två ändamål definieras som en undergrupp till paketbilar. En bil avsedd för två ändamål är en bil i kategori N1 med sittplatser för högst sex personer utöver föraren. Av den högsta tillåtna totalmassan på en bil avsedd för två ändamål skall massan av bilens last vara större än den sammanlagda massan av passagerarsäten (exklusive föraren) med en beräknad massa om 68 kg. Samtidigt ändrades förordningens 63 § så, att, med avvikelse från de bestämmelser som gäller täckta fordon i kategori N1, säten, som installeras i lastutrymmet på en bil avsedd för två ändamål, i fråga om montering, bilbältesutrustning och fästpunkter för bilbälten samt huvudstöd får motsvara sätena i personbilar, dvs. fordon i kategori M1. Bestämmelsen

innehåller således inte längre de begränsningar som tidigare gällde tillfälliga säten och deras stoppning.

Ändringarna i förordningen följer av ett direktiv gällande ändring av rådets direktiv 70/156/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon (kommissionens direktiv 98/14/EG om anpassning av medlemsstaternas lagstiftning om anpassning till den tekniska utvecklingen av rådets direktiv 70/156/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon).

1.2. Bedömning av nuläget

Inom mervärdesbeskattningen får skatt som ingår i anskaffningar inte dras av till den del varan eller tjänsten används för andra ändamål än ändamål som berättigar till avdrag. Personbilar är sådana varor som ofta också används för privata ändamål. Syftet med avdragsbegränsningen i den gällande 114 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. mervärdesskattelagen är att underlätta den skattemässiga behandlingen i sådana situationer där det är svårt att utreda andelen rörelsemässig användning som berättigar till avdrag och där det finns risk för strävan efter omotiverade skattefordelar.

Innan förordningen om fordonens konstruktion och utrustning ändrades, klassificerades fordon som enligt den nya klassificeringen är bilar avsedda för två ändamål som personbilar i kategori M1, om det i fordonet fanns flera sittplatser än vad som kunde placeras bredvid förarsätet.

I praktiken innebär ändringen av förordningen om fordonens konstruktion och utrustning att en paketbil som klassificerats som bil avsedd för två ändamål helt kan motsvara en personbil vad gäller egenskaperna vid persontransport, även om bilen har registrerats som paketbil. Bilar avsedda för två ändamål enligt den nya klassificeringen omfattas inte av mervärdesskattelagens avdragsbegränsningar, om de räknas till kategorin paketbilar. Vissa nutida personbilsmodeller kan efter jämförelsevis få ändringar klassificeras som bilar avsedda för två ändamål, fastän de till sin prisklass, sitt yttre och sittfaktiska ändamål motsvarar personbilar.

Med anledning av skattefordelarna inom mervärdesbeskattningen kan företag för än-

damål för vilka de annars skulle skaffa personbilar, t.ex. som tjänstebilar, skaffa bilar avsedda för två ändamål i stället för personbilar som omfattas av avdragsbegränsningen. Detta skulle strida mot syftet med den avdragsbegränsning i mervärdesskattelagen som gäller personbilar, inskränka det egentliga tillämpningsområdet för begränsningen och minska skatteintäkterna. Om företagens nuvarande efterfrågan på personbilar i stället skulle börja gälla bilar avsedda för två ändamål, skulle bilaffärerna dessutom bli utsatta för en snedvridning av efterfrågan som endast berodde på strävan efter skattefordelar.

2. Föreslagna ändringar

För att bibehålla det egentliga tillämpningsområdet för den begränsningsbestämmelse som gäller avdrag för personbilar och för att förebygga de ovan nämnda snedvridningarna av efterfrågan föreslås att 114 § mervärdesskattelagen ändras så, att de avdragsbegränsningar som gäller skatter vilka ingår i anskaffningspriset och driftskostnaderna för personbilar också tillämpas på bilar avsedda för två ändamål.

Avdragsbegränsningen skall gälla sådana bilar avsedda för två ändamål som även har andra sittplatser än de som finns bredvid föraren. Sådana bilar som endast har sittplatser bredvid föraren skall alltså betraktas som paketbilar.

Avdragsbegränsningen gäller inte sådana bilar avsedda för två ändamål som har anskaffats till försäljning, uthyrning, användning för yrkesmässig persontransport eller körundervisning eller bilar avsedda för två ändamål som har anskaffats för att användas enbart för ändamål som berättigar till avdragsrätt.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Försäljningen av bilar avsedda för två ändamål beräknas uppgå till några tusen bilar per år. På grund av att avdragsrätten börjar gälla den mervärdesskatt som betalas för anskaffning och driftskostnader, beräknas skatteintäkten minska med ca 60 milj. mk per år. Utan den föreslagna ändringen av 114 § mervärdesskattelagen kan efterfrågan på bilar avsedda för två ändamål antas växa ytterligare, varvid skatteintäktsbortfallet kan bli ännu större.

Avsikten med propositionen är att bibehålla det skattemässiga läget som rådde före den 30 september 1998, varvid ändringen av förordningen om fordons konstruktion och utrustning inte har någon minskande verkan på skatteintäkten.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Det föreslås att lagen tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst har utförts, ett gemenskapsinternt förvärv har gjorts eller en importerad vara har utlämnats från tullkontroll till den som är berättigad till avdrag eller återbäring den dag lagen träder i kraft eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 114 § mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 114 § mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993), sådant detta lagrum lyder delvis ändrat i lag 1486/1994, ett nytt 3 mom. som följer:

114 §

Vad som ovan i 1 mom. 5 punkten och 2 mom. bestäms om personbilar tillämpas också på bilar avsedda för två ändamål.

Denna lag tillämpas, när en såld vara har levererats eller en tjänst har utförts, ett gemenskapsinternt förvärv har gjorts eller en importerad vara har utlämnats från tullkontroll till den som är berättigad till avdrag eller återbäring efter att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 23 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Jouko Skinnari

